

juni 2023

Geachte formateur,
Geachte formerende fractievoorzitters,

Volgens de *European Regional Competitiveness Index* van de Europese Commissie is metropoolregio Utrecht de meest competitieve regio van Europa. De afgelopen jaren hebben bedrijven, onderwijsinstellingen en overheden op basis van de Regionale Economische Agenda 2020-2027 hard gewerkt om die topositie te krijgen en behouden. Dit gaat niet vanzelf en is voor de komende jaren geen vanzelfsprekendheid. De betrokkenheid van Provincie Utrecht is de afgelopen jaren van grote waarde gebleken. In deze brief schetsen wij als Economic Board Utrecht enkele relevante ontwikkelingen en opgaven voor de komende jaren en doen in het verlengde hiervan een aantal concrete voorstellen.

Utrecht, Heart of Health

Regio Utrecht is het kloppend hart van een gezonde samenleving, waar bedrijven, kennisinstellingen en overheden zich inspanssen om de wereld gezonder te maken: *Utrecht Heart of Health*. Dit doen we door in te zetten op de thema's: **gezonde mensen in een gezonde leefomgeving, waardoor een gezonde samenleving ontstaat.**

Regio Utrecht wil een leidende positie innemen wat betreft de nieuwe economie met krachtig georganiseerde innovatieve *publiek-private samenwerkingsverbanden*, waarvan ook andere regio's kunnen profiteren en daarom met ons willen samenwerken. Dit komt ons financieringspotentieel ten goede.

Enorme uitdagingen

Er zijn grote transitieën gaande (klimaat, zorg, circulair, energie, digitalisering) waar we op dienen in te spelen om ons voor te breiden op de toekomst. We hebben na Zeeland de *grootste arbeidsmarktkrapte en omscholingsbehoefte van Nederland* en door de bevolkingsgroei komt de bereikbaarheid steeds verder in het gedrang. Daarnaast vinden circulaire en maakbedrijven steeds moeilijker een plek in de regio en hebben bedrijven last van het tekort aan (elektrische) netwerkcapaciteit. Onze brede welvaart staat onder druk door gebrek aan voldoende betaalbare woningen, toenemende gezondheidsverschillen en ruimte voor bestaande en nieuwe bedrijven op regionale werklocaties.

Er liggen ook aanvullende kansen voor het aantrekken van investeringen voor de regio uit Den Haag en Brussel. Dit geldt ook voor het aantrekken van bedrijven en instellingen die van grote waarde kunnen zijn voor ons regionale economische ecosysteem en de brede welvaart in de provincie. Hier trekken wij als CEO-netwerk van grote werkgevers en kennisinstellingen graag samen met u in op en hopen dat de provincie ook in de komende periode nauw blijft samenwerken met de Economic Board Utrecht.

Resultaten tot nu toe

Economic Board Utrecht heeft in 2022 een doorstart gemaakt en focust zich op netwerk- en denkkracht, lobby en positionering. We zijn trots dat de regio vanuit het Rijk een zeer significante investeringsimpuls voor de infrastructuur heeft binnengesleept (MIRT-gelden), hetgeen de bereikbaarheid van de regio én het land ten goede komt. Ook is het goed dat er al tientallen hectares bedrijfslocaties bijkomen in de provincie de komende jaren, want het regelmatig ontwikkelen van nieuwe locaties is een cruciale randvoorwaarde voor de economische vitaliteit. Naast woningbouw is ook extra ruimte voor bedrijven van belang.

Een belangrijke opgave is het aantrekken en behouden van talent. Vanuit Economic Board Utrecht is de Utrecht Talent Alliantie opgericht om extra aandacht te geven aan de krapte op en veranderingen in de arbeidsmarkt. Met deze focus is een belangrijke stap gezet, de komende periode moet worden gewerkt aan slagkracht op de uitvoering. De Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht Region is op stoom met het investeren in, en aantrekken van innovatief MKB in de economische clusters gezondheid, duurzaamheid en digitalisering. De ambitie is om de kruisbestuiving tussen de clusters verder te stimuleren.

Opgave voor de komende jaren

De komende jaren moeten we ons inspannen om onze positie verder te versterken. We concurreren namelijk met andere regio's om publieke en private investeringen, talent en innovatie. De aantrekkingskracht van onze regio is groot. Mede hierdoor zijn we al jaren de snelst groeiende woningmarkt met een zeer krappe arbeidsmarkt. De verwachting is dat dit zo blijft. Voldoende, betaalbare en bereikbare woningen en betaalbare en toekomstbestendige bedrijvenlocaties in deze regio zijn volgens RaboResearch een must om nieuwe werknemers te werven en een bijdrage te leveren aan de Nederlandse economie. En deze bijdrage is weer essentieel om investeringen aan te

trekken van het Rijk of de EU. Juist met ondernemerschap en innovatie op de thema's die ons kenmerken als topregio kunnen we maatschappelijke uitdagingen, zoals verduurzaming en digitalisering aan. Hiervoor dienen we ruimte te geven aan onze economie. Cruciaal in het bereiken van deze ambities is een vruchtbare samenwerking met kennisinstellingen, ondernemingen en overheid op thema's als vestigingsklimaat, regiopositionering, ruimte voor bedrijven en talent binnen de drie economische focusgebieden. Wij doen hieronder een aantal concrete voorstellen. Natuurlijk zijn wij graag bereid additionele toelichting te geven.

1. Het **versterken van de drie economische clusters** gezondheid, duurzaamheid en digitalisering met o.a. innovatie- en netwerkkracht én de **nationale en internationale regiopositionering**: 'Utrecht, Heart of Health' vanuit gezonde mens, gezonde leefomgeving en gezonde (digitale) samenleving. Dit ten behoeve van:
  - Het *gericht* acquireren van bedrijven die passen binnen de gedefinieerde clusters;
  - Binnenhalen van internationale en nationale congressen en evenementen die bijdragen aan de positionering van de regio;
  - Organiseren van evenementen met partners in de regio die de regio op de kaart zetten. Zoals een Dutch Design Week, maar dan op het thema Utrecht, Heart of Health;
  - Utrecht Science Park positioneren in Den Haag en Brussel als topcampus in Ruimtelijke Ordening strategie Rijk;
  - Het positioneren en continu onder de aandacht brengen van de regio in een Den Haag en Brussel om uiteindelijk in het landelijk en Europees coalitieakkoord te komen als de *Mainport for Healthy Living*.
  - De regio nog concreter in de vestigingsstrategie van het Rijk (NFIA) te krijgen en gericht bedrijven naar ons toe te trekken. Mediapark positioneren in Den Haag en Brussel als topcampus op *media*, technologie en *gaming*.
2. Economic Board Utrecht ziet graag een **gezamenlijk ambitieus uitvoeringsprogramma** op de voor het bedrijfsleven essentiële thema's als innovatie, internationale profilering, investeringen, circulair en samenwerking met andere regio's.
  - Hierin dient ook het optimaliseren van het vestigingsklimaat te worden opgenomen met meer (Rijks)middelen voor ontsluiting, vervoer van en naar de regio en betaalbare bedrijfshuisvesting in de regio, meer aandacht en ruimte voor de (maak-) en circulaire

economie in het Ruimtelijk Orderingsplan van het Rijk, aanpassen wetgeving op stimuleren circulaire economie, investeringen in preventie, slimme mobiliteitsoplossingen voor filebestrijding.

3. **Meer middelen en ruimte (extra hectaren) voor aantrekkelijkheid bedrijvenlocaties, focus op verduurzaming en intensivering.** Investeren in toekomstbestendige bedrijventerreinen waar de ruimte efficiënt gebruikt wordt en werk voor verschillende opleidingsniveaus gefaciliteerd wordt. Om de balans tussen bevolkingsgroei en banengroei te houden zijn honderden extra hectaren aan bedrijventerreinen nodig de komende jaren. Ook zijn deze bedrijven cruciaal om ten behoeve van onze maatschappelijke opgave. Denk aan de verduurzamingsopgave en circulaire economie.
4. **Investeren in het vormen van (triple helix) campusontwikkeling op verschillende plekken in de provincie.** Doel hiervan is versterking ecosystemen en campusontwikkeling als broedplaats voor innovatie, kennis- en talentontwikkeling en vestigingslocatie en interactiemilieus voor bedrijven en kennisinstellingen. We wijzen hierbij onder andere op het schreeuwende tekort aan (gedeelde) labruimtes voor *life sciences & health* bedrijven in de regio. Nodig is: een gezamenlijk aanpak met partners in de regio: Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht Region (ROM), Economic Board Utrecht, Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU), gemeenten, kennis- en onderwijsinstellingen (mbo, hbo, wo). Het gewenste resultaat is een gezamenlijke regionale visie, strategie, actieplan en fysieke randvoorwaarden (zoals een garantiefonds voor labruimtes) om broedplaatsen voor innovatie en kennis- en talentontwikkeling aan te jagen en te faciliteren.
5. Blijf als provincie Utrecht de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht Region steunen door in gezamenlijk overleg actief aan te sluiten bij de **investeringsbehoeften**.
6. De tekorten op de **arbeidsmarkt** zorgen voor een rem op de regionale economie (o.a. op zorg, duurzaamheid en technologie). Vanuit de Utrecht Talent Alliantie (UTA) probeert de provincie structurele tekorten in sectoren die relevant zijn voor maatschappelijke opgaven op te lossen. De komende periode vraagt dit om het opschalen van succesvolle aanpakken (zoals de omscholingsregeling van de Gemeente Utrecht) binnen en buiten de regio. **Het opzetten van**

Economic Board **Utrecht** Region

een **regionaal talentfonds**, waarin publieke en private middelen voor scholing worden gebundeld en het inrichten van meer fysieke locaties voor publiek-private samenwerking voor opleiding en innovatie. Bij de laatste ligt een relatie met het ontwikkelen van innovatiecampussen binnen de regio.

Boardleden Economic Board Utrecht:

- Sharon Dijkma, Burgemeester van Utrecht & Voorzitter Economic Board Utrecht
- Anton Pijpers, Voorzitter CvB Universiteit Utrecht
- Johan Spronk, Voorzitter CvB ROC Midden Nederland
- Koen Becking, Rector Magnificus Nyenrode Business Universiteit
- Margriet Schneider, Voorzitter RvB UMC Utrecht
- Wilma Scholte op Reimer, Voorzitter CvB Hogeschool Utrecht
- Jan van de Winkel, CEO Genmab
- Frederieke Leeftang, Voorzitter RvB NPO
- Janus Smalbraak, CEO Pon
- Kirsten Konst, Lid groepsdirectie Rabobank
- Lidwien Suur, Lid RvB Achmea
- Thijs Otto van Es, Algemeen Directeur FC Utrecht
- Arno Otto, CTO Talpa Network
- Jos Baeten, CEO a.s.r.
- John van Vianen, Executive Director B2B VodafoneZiggo
- Jeroen van Hooff, CEO Jaarbeurs
- Erik Oostwegel, CCO Royal Haskoning DHV
- Lidewij de Haas, Country Director Arcadis
- Onno Dwars, CEO Ballast Nedam Development
- Arjan van den Born, Algemeen Directeur ROM Utrecht Region
- Hester Maij, Corporate Director P&QA Royal FrieslandCampina
- Michiel Dijkman, Directeur Economic Board Utrecht
- Wouter Koolmees, President-Directeur NS
- John Voppen, CEO ProRail
- Arno Scheepers, Wethouder Gemeente Hilversum
- Willem-Jan Stegeman, Wethouder Gemeente Amersfoort
- Susanne Schilderman, Wethouder Gemeente Utrecht
- Duncan Hoy, CEO Plus Holding
- Jeroen Bartelse, Algemeen Directeur TivoliVredenburg
- Judith Oprins, Vice President, Head of Global Lab Management and Site Lead NL